

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สำนักงานตรวจสอบภายใน โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๓๗๖๗
ที่ อว.๐๖๕๒.๒๖/ ๖๕๗ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๕
เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตามหลักการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติราชการที่บุคลากรทุกคนต้องปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างเพื่อให้งานเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

ในการนี้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครได้จัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีการนำปัจจัยเสี่ยง ด้านการป้องกันการทุจริตที่หน่วยงานดำเนินการมาวิเคราะห์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของมหาวิทยาลัย เพื่อให้มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งบุคลากรในหน่วยงานทราบ

(นายณัฐวรพล รัชสิริวัชรบุล)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

รายงาน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี

สำนักงานตรวจสอบภายใน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑	
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๑
ความหมาย	๑
วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต	๒
ตารางที่ ๑ เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)	๓
ตารางที่ ๒ เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลต่อบุคลากร	๓
ภาพที่ ๑ ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	๔
ภาพที่ ๒ ตารางระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	๔
วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๕
บทที่ ๒	
การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๖
ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)	๖
รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงาน	๘
สรุปภาพรวมของผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต	๑๔
ตารางที่ ๒ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ	๑๔
ตารางที่ ๓ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง	๑๔
ตารางที่ ๔ ตารางการประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๕
การใช้น้ำมันเชื้อเพลิง	๑๕
การเบิกค่าตอบแทนค่าสอน	๑๕
การจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์	๑๖
บทที่ ๓	
แนวทางในการป้องกัน ควบคุมหรือลดความเสี่ยงด้านการทุจริต	๑๗
การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	๑๗
การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน	๑๗
แนวปฏิบัติการป้องกันการทุจริต : การใช้น้ำมันเชื้อเพลิง	๑๘
แนวปฏิบัติการป้องกันการทุจริต : การเบิกค่าตอบแทนค่าสอน	๑๘
แนวปฏิบัติการป้องกันการทุจริต : การจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์	๑๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ช่องทางการเผยแพร่แนวปฏิบัติ	๑๙
การแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียน	๑๙
การคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้ร้องเรียน	๑๙
กลไกการติดตามและประเมินผลแนวปฏิบัติป้องกันการทุจริต	๑๙

ภาคผนวก

คำสั่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ ๑๑๕๒/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำมหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

บทที่ ๑

หลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการดำเนินงานส่งเสริมและกำกับติดตามการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยเล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้กำหนดเป้าประสงค์หลักในการเพิ่มระดับของค่าดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (CPI) และเพื่อให้เป็นไปตามสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้นำเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มาใช้ในการประเมินการดำเนินงานของส่วนราชการ เพื่อยกระดับความโปร่งใสซึ่งจะสนับสนุนให้ค่า CPI ของประเทศสูงขึ้น ซึ่งเป็นเกณฑ์ประเมินผล ที่ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐ ยกย่องการดำเนินงานให้โปร่งใสและต่อต้านการทุจริตในองค์กร โดยสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการป้องกันการทุจริต การให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตแก่เจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

วัตถุประสงค์

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีกรทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการป้องกันข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ให้ทำการทุจริต

แนวความคิดในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตประจำปี

๑) ความหมาย

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่จะส่งผลกระทบต่อ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเปี่ยงเบนไป ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป้าหมายขององค์กรโดยการวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับและโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง การวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง (Impact) ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของส่วนงานหรือ หน่วยงานภายในส่วนงาน

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต (Corruption) หมายถึง การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในทางมิชอบ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก หรือประโยชน์อื่นใดอันมิควรได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของผู้อื่น การทุจริตอาจเกิดได้หลายลักษณะ เช่น การติดสินบน เจ้าพนักงานด้วยการให้หรือการรับสินบน ทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยกยอก การปกปิดข้อเท็จจริง การขัดขวางกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

“ทุจริตคอร์รัปชัน” ในความจริงแล้วเป็นคำเดียวกัน โดยทุจริตนั้นตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Corruption” ซึ่งคำว่า “ทุจริต” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายไว้ว่า ความประพฤติชั่ว ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางกาย เรียกว่า กายทุจริต ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางวาจา เรียกว่า วาจาทุจริต ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางใจ เรียกว่า มโนทุจริต

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่า มีตำแหน่งหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนหรือผู้อื่นซึ่งการกระทำดังกล่าวนั้นทำให้ตนเองได้ประโยชน์แต่เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม จากความหมายนี้แสดงให้เห็นว่า การกระทำเพื่อประโยชน์ของตนเอง ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่วนรวมนั้น เป็นการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม ซึ่งหมายความว่า ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest) เป็นการทุจริตคอร์รัปชันรูปแบบหนึ่งนั่นเอง

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม หรือ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่และมีการใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ผลประโยชน์ทับซ้อนมีหลากหลายรูปแบบ ไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้

๒) วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต เป็นการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยง เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต ได้แก่ ระดับ โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ เนื่องจากข้อมูลเป็นเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินได้

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑) ด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์แผนดำเนินงานที่นำไปปฏิบัติไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก อันส่งผลกระทบต่อกระบวนการวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือสถานะขององค์กร

๒) ด้านการเงิน (Financial Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเบิกจ่ายงบประมาณ ไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัด งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงทำให้การจัดสรรไม่เพียงพอ

๓) ด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุก ๆ ขั้นตอน โดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และบุคลากรในการปฏิบัติงาน

๔) ด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk) หรือ (Event Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสมหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

สาเหตุของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๒ ปัจจัย ดังนี้

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือสภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง โรคระบาดในสังคม เป็นต้น

ตารางที่ ๑ เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังขึ้นน้อยมาก
๒	น้อย	มีโอกาสดังขึ้นน้อย
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังขึ้นปานกลาง
๔	มาก	มีโอกาสดังขึ้นมาก
๕	มากที่สุด	มีโอกาสดังขึ้นมากที่สุด

ตารางที่ ๒ เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลต่อบุคลากร

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบน้อยที่สุด
๒	น้อย	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบน้อย
๓	ปานกลาง	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบบ้าง
๔	สูง	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบมาก
๕	สูงมาก	ปฏิบัติไม่ตรงตามระเบียบมากที่สุด

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจาก ผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความ เสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับดังนี้

ภาพที่ ๑ ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี	มาตรการการควบคุม
ระดับความเสี่ยงต่ำ	๑ - ๓ คะแนน	เขียว	ยอมรับความเสี่ยง (มีผลกระทบหน่วยงานภายใน ส่วนของกลุ่มงาน)
ระดับความเสี่ยงปานกลาง	๔ - ๙ คะแนน	เหลือง	ยอมรับความเสี่ยง แต่ควรมี มาตรการ ควบคุม (มีผลกระทบหน่วยงานภายใน ส่วนของคณะฯ สถาบัน/สำนัก/กอง)
ระดับความเสี่ยงสูง	๑๐ - ๑๖ คะแนน	ส้ม	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง ให้ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (มีผลกระทบต่อหน่วยงานภายใน ส่วนของมหาวิทยาลัย)
ระดับความเสี่ยงสูงมาก ต้องมี มาตรการควบคุมความเสี่ยง หรือ หลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดยการหยุด ยกเลิก เปลี่ยนแปลงกิจกรรม	๑๗ - ๒๕ คะแนน	แดง	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง หรือ หลีกเลี่ยงความเสี่ยงโดยการหยุด ยกเลิก เปลี่ยนแปลงกิจกรรม (มีผลกระทบต่อบุคคลภายนอก)

ภาพที่ ๒ ตารางระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (impact)	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๔	๘	๑๒ (๓)	๑๖ (๑)	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒ (๒)	๑๕
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
		๑	๒	๓	๔	๕
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)						

๓) วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

สำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เนื่องจากมหาวิทยาลัยฯ มีการควบคุมภายในตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการเงิน บัญชี และพัสดุ ตลอดจนโครงการและกิจกรรม เป็นระบบและมีรูปแบบที่ชัดเจน กล่าวคือ สำนักงานตรวจสอบภายใน เป็นผู้รับผิดชอบ จัดทำแผนปฏิบัติงานในการตรวจสอบหน่วยรับตรวจทั้งในส่วนกลางและคณะฯ เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง และมีการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจนถูกต้องเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย การตรวจสอบการจัดทำเงิน บัญชี และพัสดุ การประมาณการค่าใช้จ่ายในการขออนุมัติโครงการ การเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้างกองคลัง และคณะฯ จากข้อมูลของสำนักงานตรวจสอบภายในมีการให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้รับตรวจเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ ไม่ปรากฏว่ามีเหตุการณ์ที่เป็นการกระทำผิดร้ายแรงในการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ แต่อย่างไรก็ตามเพื่อเป็นการป้องกัน และลดความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตอาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมต่อไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยจะดำเนินการวิเคราะห์เฉพาะหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางและคณะฯ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งดำเนินการวิเคราะห์โดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำมหาวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ ตลอดจนแนวทางในการป้องกันการทุจริต ก่อนนำเสนอรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตในมหาวิทยาลัยฯ ต่อผู้บริหารต่อไป

บทที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต

สำนักงานตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้ทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่ก่อให้เกิดทุจริตของหน่วยงานและได้ศึกษาปัญหาและแนวโน้ม โอกาสในการเกิดการทุจริตเพื่อระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากการทุจริต หรือข้อผิดพลาดทั้งในระดับงบการเงิน บัญชี พัสดุ โดยการทำความเข้าใจกิจกรรมและสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยฯ รวมถึงการควบคุมภายในของงบการเงิน บัญชี และพัสดุ ซึ่งให้สอดคล้องกับกฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงาน เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ และเล็งเห็นว่าความเสี่ยงในการทุจริตหรือข้อผิดพลาดของมหาวิทยาลัยฯ พิจารณาจากข้อมูลการรายงานผลการตรวจสอบภายในภาพรวมของสำนักงานตรวจสอบภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknow Factor
๑.	การใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ๑. เบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงมากกว่าที่ใช้งานจริง ๒. เจ้าหน้าที่รู้เห็นเป็นใจและร่วมมือกันระหว่างพนักงานขับรถและผู้ขายน้ำมัน ๓. การยกยอกน้ำมันเชื้อเพลิงไปขายหรือไปใช้ส่วนตัว ๔. การลักลอบถ่าน้ำมันในถังเชื้อเพลิงไปขาย หรือไปใช้ส่วนตัว ๕. เจ้าหน้าที่ร่วมมือกับผู้ประกอบการ เติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่าย ส่วนที่เหลือ ใสถังแยกหรือทอนเป็นเงินสด	✓	
๒.	การเบิกค่าตอบแทนการสอน ๑. อาจารย์ผู้สอนติดภารกิจอื่นแต่ไม่มีการสอนชดเชย ๒. อาจารย์ผู้สอน สอนไม่เต็มเวลาราชการ รีบไปรับงานสอนพิเศษกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ๓. มีการเบิกเงินค่าสอนโดยไม่มีการสอนจริง ๔. นำเวลาสอนไปทำภารกิจส่วนตัว	✓	
๓.	การจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์ ๑. กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้องในการจัดซื้อ ๒. กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือมีการกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาที่เป็นพวกเดียวกัน ๓. มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานต้นสังกัด	✓	

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknow Factor
	<p>๔. มีการกำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่เอื้อให้กับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง หรือเป็นร้านค้าที่คุ้นเคย</p> <p>๕. มีนายหน้าหรือพ่อค้าคนกลางมาเกี่ยวข้องในการทำธุรกรรมการจัดซื้อครุภัณฑ์</p> <p>๖. มีการรับของขวัญ/เงินสนับสนุน/เงินบริจาคจากลูกค้าของหน่วยงานซึ่งส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการจัดซื้อครุภัณฑ์</p> <p>๗. การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการปกปิดข้อมูล</p> <p>๘. ใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเอง / พวกพ้อง</p>		

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ประเด็นการทุจริต	รูปแบบของการทุจริต	โอกาสในการเกิดการทุจริต	โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (ระบุระดับ ๑-๕)	ระดับของผลกระทบ (ระบุระดับ ๑-๕)	มาตรการป้องกันการทุจริต	แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรด้วยหลักธรรมาภิบาลอย่างมีคุณภาพ ๑. การใช้น้ำมันเชื้อเพลิง	๑. การเบิกจ่ายน้ำมัน ๒. การลักลอบการใช้ น้ำมัน	๑. มีการเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงมากกว่าที่ใช้งานจริง ๒. มีการรู้เห็นเป็นใจและร่วมมือกันระหว่างพนักงานขับรถและผู้ขายน้ำมัน ๓. การยกยอกน้ำมันเชื้อเพลิงไปขายหรือไปใช้ส่วนตัว ๔. การลักลอบถ่ายน้ำมันในถังเชื้อเพลิงไปขาย หรือไปใช้ส่วนตัว ๕. ทางเจ้าหน้าที่ร่วมมือกับผู้ประกอบการ เติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่าย ส่วนที่เหลือ ใส่ถังแยกหรือทอนเป็นเงินสด	๔	๕	เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตาม ๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ ๓. ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้รถราชการ พ.ศ. ๒๕๕๒ ๔. ให้บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามคู่มือการใช้บัตรเติมน้ำมันรถราชการ Fleet caed	๑. การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยรังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ ๒. ควรเผยแพร่ค่านิยมการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัว และส่วนรวมให้แก่บุคลากร ๓. จัดโครงการฝึกอบรมให้บุคลากรมีความรู้ด้านการใช้บัตรเติมน้ำมันรถราชการที่ถูกต้อง ๔. ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเข้าไปสุ่มตรวจการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ๕. สร้างจิตสำนึกทางด้านคุณธรรม และจริยธรรมให้กับพนักงานรถ	ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขอใช้รถราชการ เช่น ผู้บริหาร , ข้าราชการ , พนักงานมหาวิทยาลัย , ลูกจ้างประจำ , ลูกจ้างชั่วคราว, พนักงานขับรถ

ประเด็นการทุจริต	รูปแบบของการทุจริต	โอกาสในการเกิดการทุจริต	โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (ระบุระดับ ๑-๕)	ระดับของผลกระทบ (ระบุระดับ ๑-๕)	มาตรการป้องกันการทุจริต	แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
						๖. ตรวจสอบระยะทางที่รถวิ่งในแต่ละเที่ยวเทียบกับอัตราการใช้น้ำมันของรถ ๗. ตรวจสอบจากการวัดหาค่า API ๘. ตรวจสอบโดยใช้ GPS ๙. ต้องกำกับการดำเนินการสำรวจและกำหนดเกณฑ์การใช้น้ำมันเชื้อเพลิง	
๒. การเบิกค่าตอบแทนการสอน	๑. ไม่มีการสอนชดเชย เนื่องจากมีการเข้าร่วม/ประชุม/โครงการ ๒. เบิกเงินค่าสอนโดยไม่มีการสอนจริง	๑. อาจารย์ผู้สอนติดภารกิจอื่น แต่ไม่มีการสอนชดเชย ๒. อาจารย์ผู้สอน สอนไม่เต็มเวลาราชการ รีบไปรับงานสอนพิเศษกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ๓. มีการเบิกเงินค่าสอนโดยไม่มีการสอนจริง ๔. นำเวลาสอนไปทำภารกิจส่วนตัว	๔	๓	เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตาม ๑. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าสอนพิเศษและค่าสอนเกินภาระงานสอนในสถานศึกษาและสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ๒. แนวปฏิบัติการจัดทำและส่งใบเบิกค่าสอน (ศธ ๐๕๘๑.๑๕/๑๑๖๙)	๑. ให้จัดทำแนวทางการเบิกค่าสอนที่ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนดไว้ ๒. ให้หัวหน้าสาขากำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้สอนในเวลาราชการอย่างเต็มที่ ๓. กรณีถ้าผู้สอนติดภารกิจอื่นให้ทำการสอนชดเชย ๔. ให้ผู้ตรวจสอบภายในทำการสุ่มตรวจการการเบิกจ่ายค่าสอน ๕. หัวหน้าสาขาควรทวนสอบใบสรุปการเบิกค่าสอนก่อนเซ็นชื่อรับรอง	ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายค่าสอน เช่น อาจารย์ผู้สอน, ผู้ตรวจสอบการเบิกจ่าย, หัวหน้าสาขา

ประเด็น การทุจริต	รูปแบบของ การทุจริต	โอกาสในการเกิด การทุจริต	โอกาสที่จะ เกิดการ ทุจริต (ระบุระดับ ๑-๕)	ระดับของ ผลกระทบ (ระบุระดับ ๑-๕)	มาตรการป้องกัน การทุจริต	แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการ ทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
						<p>๖. ต้องแนบเอกสารให้ ครบถ้วนก่อนส่งเบิกจ่ายค่า สอน</p> <p>๗. หน่วยงานต้องกำกับดูแล ผู้สอน ให้ปฏิบัติงานเต็ม เวลา</p> <p>๘. เมื่ออาจารย์ที่มีความ ประสงค์ ขอลาหยุดราชการ ต้องได้รับการอนุมัติเป็น ลายลักษณ์อักษรจาก ผู้บังคับบัญชา ตามลำดับ ชั้น</p> <p>๙. ผู้สอนควรปฏิบัติหน้าที่ให้ เต็มเวลา ไม่เบียดบังเวลา สอนไปประกอบธุรกิจ ทำธุระส่วนตัว</p> <p>๑๐. ผู้สอนต้องไม่ปฏิบัติงาน ให้กับหน่วยงานอื่น โดยใช้ เวลาทับซ้อนกับสอน</p>	

ประเด็นการทุจริต	รูปแบบของการทุจริต	โอกาสในการเกิดการทุจริต	โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (ระบุระดับ ๑-๕)	ระดับของผลกระทบ (ระบุระดับ ๑-๕)	มาตรการป้องกันการทุจริต	แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
๓. การจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์	๑ การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits)	<p>๑. กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเอง และพวกพ้องในการจัดซื้อ</p> <p>๒. กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือมีการกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาที่เป็นพวกเดียวกัน</p> <p>๓. มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานต้นสังกัด</p> <p>๔. มีการกำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่เอื้อให้กับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง หรือเป็นร้านค้าที่คุ้นเคย</p> <p>๕. มีนายหน้าหรือพ่อค้าคนกลางมาเกี่ยวข้องในการทำธุรกรรมการจัดซื้อครุภัณฑ์</p> <p>๖. มีการรับของขวัญ/เงิน ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการจัดซื้อครุภัณฑ์</p>	๓	๔	<p>๑. ให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p>๒. ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p>๓. ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล สำหรับพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๙</p>	<p>๑. ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามแนวปฏิบัติในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร</p> <p>๒. การซื้อ การจ้าง ที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงรายการ หรือเปลี่ยนแปลงจำนวนหน่วยของรายการ การเพิ่มวงเงินของรายการ ไปจากที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ที่สำนักงบประมาณให้ความเห็นชอบแล้ว หรือใบอนุญาตเงินประจำงวดและที่กำหนดไว้ในเอกสารเงินงบประมาณเงินรายได้ประจำปี ที่ได้รับอนุมัติจาก</p>	<p>ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น เจ้าหน้าที่พัสดุ คณะกรรมการกำหนดราคากลาง, คณะกรรมการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ, คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา, คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เป็นต้น</p>

ประเด็นการทุจริต	รูปแบบของการทุจริต	โอกาสในการเกิดการทุจริต	โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (ระบุระดับ ๑-๕)	ระดับของผลกระทบ (ระบุระดับ ๑-๕)	มาตรการป้องกันการทุจริต	แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
	๒. การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside information)	๗. การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการปกปิดข้อมูลใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเอง / พวกพ้อง			๔ ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ว่าด้วยมาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๒ ๕. เพื่อเน้นย้ำให้บุคลากรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีสำนึกในหน้าที่ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๖. ให้ความรู้แก่บุคลากร เพื่อเน้นย้ำและให้ปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยจรรยาบรรณของข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษา	สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแล้ว ซึ่งมหาวิทยาลัยฯ ไม่ได้มอบอำนาจให้คณบดีในเรื่องดังกล่าว ๓. ในการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา ๔. ไม่เรียกรับ - รับผลประโยชน์ใด ๆ ที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ทั้งจาก ผู้จ้าง - ผู้รับจ้าง ๕. ไม่รับของขวัญ/เงินสนับสนุน/เงินบริจาคทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช้ตัวเงินที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือพวกพ้อง และเสียผลประโยชน์ของทางราชการ	

ประเด็น การทุจริต	รูปแบบของ การทุจริต	โอกาสในการเกิด การทุจริต	โอกาสที่จะ เกิดการ ทุจริต (ระบุระดับ ๑-๕)	ระดับของ ผลกระทบ (ระบุระดับ ๑-๕)	มาตรการป้องกัน การทุจริต	แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกัน การทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
					และข้อบังคับ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ว่าด้วยการ บริหารงานบุคคล สำหรับพนักงาน มหาวิทยาลัย จรรยาบรรณของ ข้าราชการใน สถาบันอุดมศึกษา	๖. ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่การ ทำงาน ปฏิบัติหน้าที่เอา ผลประโยชน์ตัวเองหรือ พวกพ้อง และเสียประโยชน์ ของทางราชการ ๗. วางตัวเป็นกลางในการ ดำเนินการเกี่ยวกับการ จัดซื้อจัดจ้าง อาทิ ไม่ กำหนดรายละเอียดข้อมูล จำเพาะที่เอื้อให้กับผู้ค้าราย ใดรายหนึ่ง ไม่กำหนด เงื่อนไขที่เอื้อผลประโยชน์ ให้กับผู้เสนอราคาที่เป็น พวกเดียวกัน และไม่ให้ ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่ พรรคพวก/ญาติเพื่อ แสวงหาผลประโยชน์ในการ ประมูลหรือการปกปิด ข้อมูล ๘. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ ซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และ ตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ โดยมุ่งผลประโยชน์ ส่วนรวมเป็นสำคัญ	

สรุปภาพรวมของผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต

แผนภูมิวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Map) ของสำนักงานตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 ตารางที่ ๒ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ หรือ ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ความรุนแรงของผลกระทบ (impact)	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๔	๘	๑๒ (๓)	๑๖ (๑)	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒ (๒)	๑๕
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
		๑	๒	๓	๔	๕
		โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)				

จากการจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต สามารถสรุปวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเกี่ยวกับทุจริตได้ดังนี้

ตารางที่ ๓ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑.	การใช้น้ำมันเชื้อเพลิง (ระดับความเสี่ยงสูง = ๑๖ คะแนน)			✓	
๒.	การเบิกค่าตอบแทนการสอน (ระดับความเสี่ยงสูง = ๑๒ คะแนน)			✓	
๓.	การจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์ (ระดับความเสี่ยงสูง = ๑๒ คะแนน)			✓	

ตารางที่ ๔ ตารางการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๑.	การใช้น้ำมันเชื้อเพลิง (ระดับความเสี่ยงสูง = ๑๖ คะแนน)	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๒.	การเบิกค่าตอบแทนการสอน (ระดับความเสี่ยงสูง = ๑๒ คะแนน)	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๓.	การจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์ (ระดับความเสี่ยงสูง = ๑๒ คะแนน)	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดทุจริตของสำนักงานตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ดังนี้ ความเสี่ยงระดับสูง ซึ่งต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งได้แก่ปัจจัยความเสี่ยงในเรื่อง

๑. การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงราชการ

ปัจจุบันน้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาสูง หากพนักงานขับรถกับผู้ค่าน้ำมันรู้เห็นเป็นใจร่วมมือกันการทุจริตก็ย่อมเกิดขึ้นได้ หรือผู้ค่าน้ำมันไม่สังเกตเลขทะเบียนรถบนบัตร Fleet caed อาจทำให้เกิดโอกาสในการทุจริตได้ ทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีมาตรการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตาม

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓
- ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้รถราชการ พ.ศ. ๒๕๕๒
- ใ้บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามคู่มือการใช้บัตรเติมน้ำมันรถราชการ Fleet caed

๒. การเบิกค่าตอบแทนการสอน

เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้รูปแบบของการสอนเปลี่ยนไป โดยได้นำเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามาสอนแบบออนไลน์ แบบมีประสิทธิภาพ มีการสอนแบบออนไลน์มากขึ้น อาจทำให้มีการสอนแบบไม่เต็มเวลาและยากต่อการควบคุม เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน ทางมหาวิทยาลัยจึงตระหนักความคุ้มค่าถึงการใช้งบประมาณในการเบิกค่าสอน โดยให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตาม

- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าสอนพิเศษและค่าสอนเกินภาระงานสอนในสถานศึกษาและสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑
- แนวปฏิบัติการจัดทำและส่งใบเบิกค่าสอน (ศธ ๐๕๘๑.๑๕/๑๑๖๙)

๓. การจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์ การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ จากการศึกษาข้อมูลพบว่า ปัญหาที่ก่อให้เกิด ความเสี่ยงเกิดจากการที่บุคลากรหรือผู้ปฏิบัติไม่ทราบหรือยังขาดความเข้าใจในระเบียบ กฎหมาย ตลอดจนขนาด การพัฒนาทักษะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

- การพิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมคือ
- มีการกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาที่เป็นพวกเดียวกัน
- มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานต้นสังกัด
- มีการอนุมัติให้ซื้อสินค้าคุณภาพต่ำในราคาที่แพงเกินจริง
- มีการกำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่เอื้อให้กับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง หรือเป็นร้านค้าที่คุ้นเคย
- มีนายหน้าหรือพ่อค้าคนกลางมาเกี่ยวข้องในการทำธุรกรรมการจัดซื้อครุภัณฑ์
- มีการรับของขวัญ/เงินสนับสนุน/เงินบริจาคจากลูกค้าของหน่วยงาน ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการจัดซื้อครุภัณฑ์
- คณะกรรมการตรวจรับผลงานทำหน้าที่เสมือนเป็นนายหน้าให้แก่บริษัทที่ปรึกษาอาจใช้โอกาสในการนำรายงานผลการศึกษามาพิจารณาก่อนและแก้ไขในประเด็นที่คาดว่าอาจถูกคณะกรรมการ คนอื่น ท้วงติงรวมถึงการเข้าไปแทรกแซงการพิจารณาของกรรมการคนอื่นในการจัดซื้อครุภัณฑ์
- การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการปกปิดข้อมูล
- ใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเอง/พวกพ้อง

บทที่ ๓

แนวทางในการป้องกัน ควบคุมหรือลดความเสี่ยงด้านการทุจริต

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครได้กำหนดแนวทางการควบคุมและป้องกันการทุจริตไว้โดยภาพรวม ดังนี้

(๑) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เช่น

- จัดโครงการฝึกอบรมด้านการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมให้กับเจ้าหน้าที่
- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่
- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี
- เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรค์ให้แก่เจ้าหน้าที่
- ปลุกฝังจิตสำนึกบุคลากรในมหาวิทยาลัยฯ
- ส่งเสริมด้านจริยธรรม ตามกฏศีลธรรม
- สร้างกลุ่มกิจกรรม หรือจัดตั้งคณะทำงานส่งเสริมเรื่องการป้องกันการทุจริต

(๒) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ผลักดันให้บุคลากรได้มีค่านิยม ไม่ปฏิบัติในลักษณะเสี่ยงต่อการทำผลประโยชน์ทับซ้อน และให้มี ความเชื่อว่าผลประโยชน์ทับซ้อนดังกล่าว เป็นภัยต่อราชการ ส่วนรวมต่อสังคมและประเทศชาติ
- การเปิดเผยเอกสารตามที่กฎหมายกำหนด
- ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และยึดตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- ผู้บังคับบัญชาต้องเป็นต้นแบบที่ดี
- ผู้บริหารต้องมีคุณธรรมไม่แสวงหาผลประโยชน์
- ไม่ปกป้องผู้กระทำผิด
- หมุนเวียนเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
- มีกลไกในการตรวจสอบ ที่สามารถปฏิบัติงานได้จริง

ซึ่งทางมหาวิทยาลัยได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันการทุจริตของมหาวิทยาลัยฯ ตามแผนการประเมินความเสี่ยงไว้ดังนี้

แนวปฏิบัติการป้องกันการทุจริต : การใช้น้ำมันเชื้อเพลิง

๑. การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยรังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ
๒. ควรเผยแพร่ค่านิยมการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัว และส่วนรวมให้แก่บุคลากร
๓. จัดโครงการฝึกอบรมให้บุคลากรมีความรู้ด้านการใช้บัตรเติมน้ำมันรถราชการที่ถูกต้อง
๔. ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเข้าไปสุ่มตรวจการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง
๕. สร้างจิตสำนึกทางด้านคุณธรรม และจริยธรรมให้กับพนักงานรถ
๖. ตรวจสอบระยะเวลาที่รถวิ่งในแต่ละเที่ยวเทียบกับอัตราการใช้น้ำมันของรถ
๗. ตรวจสอบจากการวัดหาค่า API
๘. ตรวจสอบโดยใช้ GPS
๙. ต้องกำกับการดำเนินการสำรวจและกำหนดเกณฑ์การใช้สิ้นเปลือง น้ำมันเชื้อเพลิง

แนวปฏิบัติการป้องกันการทุจริต : การเบิกค่าตอบแทนการสอน

๑. ให้จัดทำแนวทางการเบิกค่าสอนที่ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนดไว้
๒. ให้หัวหน้าสาขากำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้สอนในเวลาราชการอย่างเต็มที่
๓. กรณีถ้าผู้สอนติดภารกิจอื่นให้ทำการสอนชดเชย
๔. ให้ผู้ตรวจสอบภายในทำการสุ่มตรวจการเบิกจ่ายค่าสอน
๕. หัวหน้าสาขาควรทวนสอบใบสรุปการเบิกค่าสอนก่อนเซ็นชื่อรับรอง
๖. ต้องแนบเอกสารให้ครบถ้วนก่อนส่งเบิกจ่ายค่าสอน
๗. หน่วยงานต้องกำกับดูแลผู้สอน ให้ปฏิบัติงานเต็มเวลา
๘. เมื่ออาจารย์ที่มีความประสงค์ ขอลาหยุดราชการ ต้องได้รับการอนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น
๙. ผู้สอนควรปฏิบัติหน้าที่ให้เต็มเวลา ไม่เบียดบังเวลาสอนไปประกอบธุรกิจส่วนตัว ผู้สอนต้องไม่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานอื่น โดยใช้เวลาทับซ้อนกับสอน

แนวปฏิบัติการป้องกันการทุจริต : การจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์

๑. ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามแนวปฏิบัติในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๒. การซื้อ การจ้าง ที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงรายการ หรือเปลี่ยนแปลงจำนวนหน่วยของรายการ การเพิ่มวงเงินของรายการไปจากที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ที่สำคัญงบประมาณให้ความเห็นชอบแล้ว หรือใบอนุญาตเงินประจำงวดและ ที่กำหนดไว้ในเอกสารเงินงบประมาณเงินรายได้ประจำปี ที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแล้ว ซึ่งมหาวิทยาลัยฯ ไม่ได้มอบอำนาจให้สมบัติในเรื่องดังกล่าว
๓. ในการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา
๔. ไม่เรียกรับ - รับ ผลประโยชน์ใด ๆ ที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ทั้งจาก ผู้จ้าง - ผู้รับจ้าง
๕. ไม่รับของขวัญ/เงินสนับสนุน/เงินบริจาคทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช้ตัวเงินที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือพวกพ้อง และเสียผลประโยชน์ของทางราชการ

๖. ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน ปฏิบัติหน้าที่เอาผลประโยชน์ตัวเองหรือพวกพ้อง และเสียประโยชน์ของทางราชการ
๗. วางตัวเป็นกลางในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง อาทิ ไม่กำหนดรายละเอียดข้อมูลจำเพาะที่เอื้อให้กับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง ไม่กำหนดเงื่อนไขที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาที่เป็นพวกเดียวกัน และไม่ให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการปกปิดข้อมูล
๘. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ช่องทางการเผยแพร่แนวปฏิบัติ

๑. ติดประกาศและแจ้งเวียนให้กับบุคลากรในสังกัด เพื่อให้ทุกคนได้รับรู้
๒. เผยแพร่ผ่านช่องทางของมหาวิทยาลัย ดังนี้
  - ๒.๑ rmutp FB
  - ๒.๒ Youtube RMUTP
  - ๒.๓ rmutp – twitter
  - ๒.๔ rmutp IG
  - ๒.๕ Line @ rmutp

การแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียน

มีการกำหนดให้กองบริหารงานบุคคลมอบหมายผู้รับผิดชอบที่จะรับเรื่องร้องเรียน และมีช่องทางการรับเรื่อง ดังนี้

๑. ช่องทางการร้องเรียนทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
(<http://app.rmutp.ac.th/rulesrequest/RequestIntro.aspx>)
๒. ช่องทางการร้องเรียนกล่องรับเรื่องร้องเรียน (ตู้แดง) บริเวณชั้น ๑ อาคารสำนักงานอธิการบดี
๓. ช่องทางการร้องเรียนทางโทรศัพท์สายตรง (งานวินัยและนิติการ) โทรศัพท์ ๐ ๒๖๖๕ ๓๗๔๓
๔. ช่องทางการร้องเรียนเป็นหนังสือทางระบบสารบรรณของมหาวิทยาลัยฯ

กรณีมีข้อร้องเรียนจะนำเสนออธิการบดีเพื่อมอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสืบสวน และชี้แจงหากมีมูลเป็นความผิดทางวินัยจะดำเนินการทางวินัยต่อไป

การคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้ร้องเรียน

มหาวิทยาลัยฯ จะเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ โดยการปกปิด ชื่อ ที่อยู่ของผู้ร้องเรียนผู้ได้รับข้อมูลร้องเรียนมีหน้าที่เก็บรักษาข้อมูล ห้ามเปิดเผยให้แก่บุคคลอื่นที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเว้นแต่การเปิดเผยตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

กลไกการติดตามและประเมินผลแนวปฏิบัติป้องกันการทุจริต

๑. สำนักงานตรวจสอบภายในกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบการปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎระเบียบ และแนวทางของทางราชการ
๒. มีการกำกับ ติดตาม โดยตรวจสอบเอกสารหลักฐานทางการเงินและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องจากสำนักงานตรวจสอบภายใน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และรายงานให้อธิการบดีรับทราบ
๓. มีการกำกับ ติดตามการรับเรื่องร้องเรียนตามช่องทางต่างๆ จากหน่วยงานที่รับผิดชอบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๔. มีการนำข้อมูลการร้องเรียนจากหน่วยงานต่าง ๆ มาวิเคราะห์และวางแนวทางป้องกันและแก้ไขการทุจริต
๕. มีการสรุปผลการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมอบหัวหน้าหน่วยงานกำกับติดตามและจัดทำรายงานผล การปฏิบัติงาน รอบ ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานประเมินผลพร้อมปัญหาและอุปสรรค เสนอมหาวิทยาลัยฯ พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก

คำสั่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ที่ ๑๑๕๖ / ๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำมหาวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

ตามการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มีเกณฑ์ประเมินการแก้ไขปัญหาการทุจริตของหน่วยงาน โดยหน่วยงานจะต้องทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อกำหนดนโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานและทบทวนความเหมาะสมของกระบวนการและมาตรการต่างๆ ให้มีความเพียงพอและมีประสิทธิผล

๑. คณะกรรมการอำนวยการ

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	ประธานกรรมการ
รองอธิการบดีทุกท่าน	กรรมการ
ผู้ช่วยอธิการบดีทุกท่าน	กรรมการ
คณบดีทุกคณะ	กรรมการ
ผู้อำนวยการ สถาบัน/สำนัก/กอง/ศูนย์ ทุกท่าน	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายใน	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดนโยบายและกำกับดูแลให้หน่วยงาน มีระบบที่สนับสนุนต่อการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจว่าทุกส่วนงานได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการต่อต้านการทุจริตและปลูกฝังจนเป็นวัฒนธรรมของหน่วยงาน

๒. ให้คำปรึกษาและกำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

/ ๒. คณะกรรมการดำเนินงาน...

๒. คณะกรรมการดำเนินงาน

ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายใน		ประธานกรรมการ
นางสาวโสภิญญา	นครกัณฑ์	กรรมการ
นางสาวนวพร	วิโรจน์ศิริศักดิ์	กรรมการ
นายสำเร็จ	นิ่มอนงค์	กรรมการ
นางสาวหัสพร	สาทรจิตร	กรรมการ
นางสาวสุวรรณา	ไย้วเพ็ง	กรรมการ
นายอัสนี	อากรนิธิ์	กรรมการ
นางสาวปิยาณี	จินาพันธ์	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังนี้

๑. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีของมหาวิทยาลัยและการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต
๒. สอบทานนโยบายและการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่านโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานมีความเพียงพอและมีประสิทธิผล
๓. ทบทวนความเหมาะสมของกระบวนการและมาตรการต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของระเบียบ ข้อบังคับและข้อกำหนดของกฎหมาย
๔. รายงานผลการดำเนินงาน การกำกับติดตามการดำเนินการป้องกันการทุจริต รอบ ๖ เดือนและรอบ ๑๒ เดือน
๕. นำผลการตรวจสอบของฝ่ายตรวจสอบจากทั้งภายในและภายนอกไปปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

สั่ง ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายณัฐวรพล รัชสิริวัชรบุล)

รักษาราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

Integrity and Transparency Assessment (ITA)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Rajamangala University of Technology Phra Nakhon